

Saharova balva 2021: finālisti

Saharova balva 2021: finālisti

2021. gada Eiropas Parlamenta Saharova balvas par domas brīvību finālisti ir Afganistānas sievietes, Žanīna Anjēsa un Aleksejs Navalņijs.

Iepazīsties ar šī gada Eiropas Parlamenta Saharova balvas par domas brīvību finālistiem, kuri tika izvēlēti Ārlietu (AFET) un Attīstības (DEVE) komiteju kopīgā sanāksmē:

- **Afganistānas sievietes**, kuras pārstāv 11 cilvēktiesību aktīvistes
- **Žanīna Anjēsa**, Bolīvijas politiķe
- **Aleksejs Navalņijs**, Krievijas aktīvists un politeslodzītāis

Afganistānas sievietes

Iepriekšējā Taliban režīma laikā sievietes piedzīvoja piespiedu laulības, augstu dzemdību mirstību, zemu lasītprasmes līmeni, piespiedu nevainības testus, tāpat viņas nevarēja ceļot bez vīrieša pavadības. Pēc Taliban atgriešanās pie varas sievietes atkal tiek izslēgtas no valdības un izglītības nozarēm, un tiek apdraudētas viņu tiesības un brīvības. Nominācijā izvirzītās sievietes par drosmīgo cīņu par vienlīdzību un cilvēktiesībām ir:

- **Šaharzada Akbara** — Afganistānas Neatkarīgās cilvēktiesību komisijas (AIHRC) priekšsēdētāja,
- **Marija Akrāmi** — Afganistānas Sieviešu tīkla vadītāja,
- **Zarīfa Gafāri** — Maidanšahas pilsētas pašvaldības vadītāja kopš 2018. gada,
- **Palvaša Hasana** — Afganistānas sieviešu izglītības centra (AWEC) direktore un aktīviste,
- **Frešta Karīma** — mobilas bibliotēkas dibinātāja un izglītības un mācīšanās aktīviste,
- **Sahra Karīmi** — pirmā sieviete, kas kļuvisi par Afganistānas valsts kinokompānijas priekšsēdētāju,
- **Metra Mehrana** — pilnvērtīgu iespēju un izglītības nodrošināšanas sievietēm aizstāve un kustības “Feminine Perspectives” līdzdibinātāja,
- **Horija Mosadika** — cilvēktiesību un sieviešu tiesību aktīviste,
- **Sima Samara** — cilvēktiesību aizstāve, bijusī sieviešu lietu ministre un bijusī Afganistānas neatkarīgās cilvēktiesību komisijas priekšsēdētāja,
- **Habība Sarābi** — Afganistānas Islāma Republikas sarunu grupas locekle,
- **Anīsa Šahīda** — politiskā reportiere.

Žanīna Anjēsa

Žanīna Anjēsa ir Bolīvijas politiķe, kura uzņēmās pagaidu prezidentes pienākumus 2019. gada novembrī pēc tam, kad toreizējais prezidents Evo Morales tika apsūdzēts ar vēlēšanām saistītā krāpšanā. 2020. gada novembrī pēc brīvām un godīgām vēlēšanām notika mierīga varas nodošana. Tomēr 2021. gada 13. martā viņa tika arestēta apsūdzībā par “terorismu, sacelšanos un sazvērestību”. Kopš tā laika Ž. Anjēsa, kas apsūdzēta par valsts apvērsuma plānošanu pret Evo Moralesu, atrodas ieslodzījumā.

Aleksejs Navaļņijs

Aleksejs Navaļņijs ir Krievijas opozīcijas politiķis, pretkorupcijas aktīvists un galvenais prezidenta Putina politiskais pretinieks. A. Navaļņijs kļuva pazīstams ar savu blogu LiveJournal

vietnē, kā arī ar aktivitāti YouTube un Twitter, kur viņam ir miljoniem sekotāju. Starptautisku atpazīstamību viņš ieguva organizējot demonstrācijas, kandidējot vēlēšanās un iestājoties par reformām pret korupciju Krievijā, prezidentu Vladimiru Putinu un viņa valdību. 2020. gada augustā, ceļojot Sibīrijā, viņš tika saindēts. Viņš vairākus mēnešus atveseļojās Berlīnē, bet 2021. gada janvārī atgriezās Maskavā, kur tika arestēts. Februārī viņam tika piespriests 2½ gadu cietumsods. Tagad viņš ir ieslodzīts soda kolonijā ar augstu drošības pakāpi, un aprīlī viņš sāka 23 dienu badastreiku, protestējot pret medicīniskās aprūpes trūkumu. 2021. gada jūnijā Krievijas tiesa aizliedza Navaļņija reģionālā tīkla biroja darbību un viņa izveidoto pretkorupcijas fondu.

Vispārīga informācija

Ikgadējo [Saharova balvu](#) par domas brīvību kopš 1988. gada piešķir personām un organizācijām, kas aizstāv cilvēktiesības un pamatbrīvības. Tā nosaukta par godu padomju fiziķim un politiskajam disidentam Andrejam Saharovam. Naudas balvas apmērs ir 50 000 eiro. 2020. gadā balvu ieguva [Baltkrievijas opozīcija](#) par valsts demokrātijas aizstāvēšanu.

Nākamie soļi

- 20. oktobris: Parlamenta priekšsēdētājs un politisko grupu vadītāji pieņem lēmumu par uzvarētāju
- 15. decembris: Saharova balvas pasniegšanas ceremonija Strasbūrā

Uzzini vairāk

[Saharova balvas vietne](#)

[Kā tiek izvēlēts Saharova balvas laureāts](#)

[Iepriekšējie Saharova balvas laureāti](#)

[Saharova balvas kopiena](#)

[Multivides materiāli](#)